

ข่าวกระทรวงการคลัง

มาตราสารสัมพันธ กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง โทร. 2739783 โทรสาร 2739408

ฉบับที่ 94/2542

วันที่ 13 สิงหาคม 2542

เรื่อง ความคืบหน้าของการดำเนินการตามแผนฟื้นฟูระบบสถาบันการเงิน(14 สิงหาคม 2541)

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบต่อแผนฟื้นฟูระบบสถาบันการเงินที่กระทรวงการคลังเสนอเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2541 นั้น บัดนี้กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนา ระบบสถาบันการเงิน และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการตามแผนดังกล่าวผ่านไปหนึ่งปีแล้ว จึงขอ รายงานความคืบหน้าให้ทราบโดยทั่วกันดังต่อไปนี้

1. หลักการและเหตุผลของการออกมาตรการ 14 สิงหาคม 2541

ในช่วงกลางปี 2541ระบบสถาบันการเงินไทยไม่สามารถทำงานได้ และมีความเสี่ยงต่อการล้มลง เนื่องจากธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนมีผลขาดทุนสูง และไม่สามารถเพิ่มทุนได้ด้วยตนเอง เพราะนักลงทุน ทั้งในและต่างประเทศขาดความมั่นใจในเศรษฐกิจไทย และเศรษฐกิจโลกซึ่งยังคงมีความผันผวนสูง นักลงทุน จำนวนมากเชื่อว่าสถาบันการเงินไทยส่วนใหญ่จะต้องถูกทางการแทรกแซง ถูกลดทุน และกลายเป็นสถาบันการเงินของรัฐบาลในที่สุด จึงไม่ต้องการลงทุนในสถาบันการเงินเหล่านี้ ดังจะเป็นได้จากดัชนีตลาดหลักทรัพย์ของ หมวดธนาคารและหมวดเงินทุนและหลักทรัพย์ที่ปรับตัวลดลงอย่างรวดเร็ว ([แผนภาพที่1](#)) ผู้ฝากเงินก็ขาดความ มั่นใจ ส่งผลให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินฝากระหว่างสถาบันการเงินอย่างต่อเนื่อง ทำให้สถาบันการเงินไม่สามารถ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การที่ระบบสถาบันการเงินไทยไม่สามารถทำงานได้นี้ ก่อให้เกิดปัญหาการขาด สภาพคล่องของผู้ผลิตและผู้บริโภค การใช้จ่าย ภาคเอกชนหยุดชะงัก และสภาพคล่องก็ไม่สามารถถ่ายเทไปสู่ ภาคเศรษฐกิจจริง เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ

ในวันที่ 14 สิงหาคม 2541 คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติให้ความเห็นชอบต่อแผนฟื้นฟูระบบสถาบันการเงิน ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการคือ (1) ให้รัฐบาลช่วยเพิ่มทุนแก่สถาบันการเงิน เอกชน ให้มีทุนเพียงพอต่อการปล่อยสินเชื่อ และรองรับความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินเชื่อด้วยคุณภาพ (2) สร้าง หลักประกันว่าระบบสถาบันการเงินไทยจะไม่ล้มลงเพราะมีแหล่งเงินทุนทางการรองรับ และ (3) กำหนดแนวทาง แก้ไขปัญหาสถาบันการเงินที่ถูกธนาคาร แห่งประเทศไทยแทรกแซง

มาตรการ 14 สิงหาคม 2541 เป็นเพียงส่วนหนึ่งของมาตรการแก้ไขปัญหาระบบสถาบันการเงินที่รัฐบาล ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมาตรการ 14 สิงหาคม 2541มุ่งที่จะแก้ปัญหาการขาดเงินกองทุนของสถาบัน การเงิน ส่วนปัญหาด้านอื่นๆ ของระบบสถาบันการเงินนั้น รัฐบาลได้ดำเนินการมาตรการอื่น ไปพร้อมกัน อาทิเช่น ในส่วน ของการแก้ไขปัญหาสินเชื่อด้วยคุณภาพ รัฐบาลได้สนับสนุนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ผ่านการยกเว้นภาษีอากรและ ค่าธรรมเนียมสำหรับธุรกรรมที่เกี่ยวข้อง การจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ซึ่ง ประกอบด้วยผู้แทนจากทั้งภาครัฐและเอกชน การดำเนินการออกกฎหมายว่าด้วยการบังคับหลักประกัน และการ ดำเนินการกระตุ้นเศรษฐกิจให้ฟื้นตัวโดยเร็ว ในส่วนของการกำกับดูแลและสถาบันการเงินนั้น ธนาคารแห่ง ประเทศไทยก็ได้ปรับปรุงกฎเกณฑ์ และระบบการตรวจสอบ และกำกับดูแลและสถาบันการเงินให้มีประสิทธิภาพเพิ่ม ขึ้นตามลำดับ

2. องค์ประกอบของมาตรการ 14 สิงหาคม 2541 และความคืบหน้าของการดำเนินการ

มาตรการ 14 สิงหาคม 2541 ประกอบด้วยมาตรการสองกลุ่มหลัก คือ (1) มาตรการช่วยเพิ่มทุนสถาบัน การเงิน และ (2) การแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยแทรกแซง และการปรับปรุงโครงสร้าง การบริหาร ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) โดยมีความคืบหน้าของการดำเนินการตามมาตรการข้างต้นดังนี้

2.1 มาตรการช่วยเหลือเพิ่มทุนสถาบันการเงิน

มาตรการช่วยเหลือเพิ่มทุนสถาบันการเงิน ประกอบด้วยโครงการช่วยเหลือเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่หนึ่งและเงินกองทุนชั้นที่สองสำหรับ สถาบันการเงินที่เหลืออยู่ ในวงเงิน 300,000 ล้านบาท โดยมีระยะเวลาขอรับความช่วยเหลือประมาณสองปีเศษ คือจนถึง สิ้นปี 2543 โดยสถาบันการเงินที่สนใจจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลัง และคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อการ ปฏิรูประบบสถาบันการเงินกำหนดเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นแก่รัฐบาล

สถาบันการเงินที่อยู่ในข่ายได้รับความช่วยเหลือตามมาตรการนี้ประกอบด้วย ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนที่เหลืออยู่ โดยในส่วนของธนาคารพาณิชย์นั้น โครงการช่วยเหลือเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่หนึ่ง มีจุดประสงค์ที่จะช่วยธนาคารพาณิชย์เอกชน 8 แห่ง¹ ตั้งแต่วันที่ มาตรการ 14 สิงหาคม 2541 ถึงวันที่ 11 สิงหาคม 2542 นั้น กระทรวงการคลังได้ช่วยเหลือเพิ่มทุนให้แก่ สถาบันการเงินตามโครงการช่วยเหลือเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่หนึ่ง และชั้นที่สอง รวมทั้งหมด 4 แห่ง(รวม 9 ค่าขอ) คิดเป็นวงเงิน 38,396 ล้านบาท(ตารางที่ 1) โดยแบ่งเป็นเงินกองทุนชั้นที่หนึ่ง 35,500 ล้านบาท และเงินกองทุนชั้นที่สอง 2,896 ล้านบาท และในขณะนี้ มีสถาบันการเงินที่ได้ยื่นขอรับความช่วยเหลือจากกระทรวงการคลังแล้ว และอยู่ระหว่างการพิจารณาอีก 11 แห่ง(รวม 23 ค่าขอ) รวม เป็นวงเงินประมาณ 42,417 ล้านบาท โดยแบ่งเป็นการขอรับความช่วยเหลือตามโครงการช่วยเหลือเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่หนึ่ง 20,924 ล้านบาท และตามโครงการช่วยเหลือเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่สอง 21,493 ล้านบาท รวมเป็นวงเงินที่กระทรวงการคลังได้ช่วยเหลือเพิ่มแล้ว และวงเงินที่อยู่ระหว่างการพิจารณา ทั้งสิ้นประมาณ 80,813 ล้านบาท

แม้ว่า การให้ความช่วยเหลือเพิ่มทุน โดยตรงของรัฐบาลในช่วงที่ผ่านมาจะคิดเป็นเพียงงบประมาณร้อยละ 27 ของวงเงิน 300,000 ล้านบาท ที่ได้เตรียมไว้สำหรับระยะเวลา 2 ปีเศษ แต่มาตรการ 14 สิงหาคม 2541 ได้สร้างความมั่นใจให้แก่นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ ว่าระบบสถาบันการเงินไทยจะไม่ล้มลง เนื่องจากมีแหล่งเงินทุนทางการรองรับ ดังจะเห็นได้ชัดเจนจากดัชนีตลาดหลักทรัพย์ของหมวดธนาคาร และหมวดเงินทุนและหลักทรัพย์ที่ได้ปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตาคจุดต่ำสุดในเดือนสิงหาคม 2541(แผนภาพที่ 1) ความมั่นใจที่เพิ่มขึ้นนี้ ได้ช่วยให้สถาบันการเงินเอกชนสามารถเพิ่มทุนได้ด้วยตนเอง โดยธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนเอกชนสามารถเพิ่มทุนได้ทั้งสิ้นถึง 250,771 ล้านบาท นับตั้งแต่วันที่ 14 สิงหาคม 2541 ถึงสิ้นเดือนกรกฎาคม 2542 และกำลังอยู่ในระหว่างการเพิ่มทุนอีกถึง 67,995 ล้านบาท (ตารางที่ 2)

การที่ธนาคารพาณิชย์เอกชนส่วนใหญ่สามารถเพิ่มทุนได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องขอรับความช่วยเหลือจากรัฐบาลนี้ นับเป็นผลสำเร็จที่ดีกว่าการเพิ่มทุน โดยอาศัยความช่วยเหลือจากรัฐบาล เนื่องจากไม่เป็นภาระต่อประชาชนผู้เสียภาษีอากร อย่างไรก็ตาม วิกฤตการณ์การคลัง ยังคงเปิดโอกาสให้

¹ ในวันที่ 14 สิงหาคม 2541 มีธนาคารพาณิชย์ทั้งสิ้น 16 แห่ง แบ่งเป็นธนาคารพาณิชย์ของรัฐแต่เดิม 6 แห่ง ธนาคารพาณิชย์ที่ถูก ธนาคารแห่งประเทศไทยแทรกแซงเพิ่มเติมในวันที่ 14 สิงหาคม 2541 2 แห่ง และธนาคารพาณิชย์เอกชนที่เหลืออยู่ 8 แห่ง ซึ่งในขณะนี้มี 2 ธนาคารที่มีธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ และอีก 1 ธนาคารได้ถูกธนาคารแห่งประเทศไทยแทรกแซงภายหลังจากออกมาตรการ 14 สิงหาคม 2541 และอยู่ระหว่างการดำเนินการขาย ดังนั้น จึงเหลือเพียงธนาคารพาณิชย์เอกชน 5 แห่งที่จะขอรับความช่วยเหลือตามโครงการช่วยเหลือเพิ่ม เงินกองทุนชั้นที่หนึ่งของรัฐบาลได้หากต้องการ ทั้งนี้มีธนาคารขนาดใหญ่หนึ่งแห่งได้รับความช่วยเหลือเงินกองทุนชั้นที่หนึ่งแล้ว และอีกหนึ่งแห่งได้ยื่น ขอรับความช่วยเหลือเงินกองทุนชั้นที่หนึ่งแล้ว และกำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาสถาบันการเงินที่สนใจขอใช้วงเงินที่เหลืออยู่ตามโครงการช่วยเหลือเพิ่มทุน ชั้นที่หนึ่ง และชั้นที่สองได้จนกว่าจะสิ้นสุดระยะเวลาที่กำหนดไว้เดิม

ตารางที่ 1 สรุปการให้ความช่วยเหลือตามโครงการช่วยเหลือเพิ่มเงินกองทุนของรัฐบาล
ณ วันที่ 11 สิงหาคม 2542

ตารางที่ 2 สรุปการเพิ่มทุนของธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุน
1 มกราคม 2541-31 กรกฎาคม 2542

ในส่วนของการเพิ่มทุนตามโครงการช่วยเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่หนึ่ง และชั้นที่สองนั้น รัฐบาลได้พยายามรักษาผลประโยชน์ของประชาชนมากที่สุด โดยใน โครงการช่วยเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่สองรัฐบาลจะได้รับผลตอบแทนร้อยละ 1 จากการเข้าช่วยเพิ่มทุน ส่วนโครงการช่วยเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่หนึ่งนั้น รัฐบาล จะเพิ่มทุนในรูปหุ้นบริมสิทธิ์และสถาบันการเงินที่ขอรับความช่วยเหลือจะต้องตั้งเงินสำรองเพื่อหนี้สงสัยจะสูญให้ครบถ้วนในทันทีตามเกณฑ์ปี 2543 ของ ธนาคารแห่งประเทศไทยก่อน เพื่อรองรับความเสียหายที่ได้เกิดขึ้นมาแล้ว นอกจากนี้ เมื่อระบบสถาบันการเงินมีความมั่นคงและราคาหุ้นของสถาบัน การเงินเหล่านี้มีราคาสูงขึ้น รัฐบาลก็จะได้รับเงินคืนโดยเร็ว ดังจะเห็นได้จากกรณีของธนาคารไทยพาณิชย์ฯ ที่มีผู้ร่วมลงทุนมาขอซื้อหุ้นคืนจากรัฐบาลแล้ว ประมาณ 1,000 ล้านบาทนับถึงสิ้นเดือนกรกฎาคม 2542 เนื่องจากรัฐบาลเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมลงทุนสามารถซื้อหุ้นในส่วนของรัฐบาลได้ในราคาต้นทุน ภายในระยะเวลา 3 ปีแรกของการร่วมลงทุน

2.2 การแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินที่ถูกธนาคารแห่งประเทศไทยแทรกแซง และการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน)

ในวันที่ 14 สิงหาคม 2541 นอกจากคณะรัฐมนตรีจะให้ความเห็นชอบในมาตรการช่วยเพิ่มเงินกองทุนให้แก่สถาบันการเงินแล้ว ยังให้ความเห็นชอบ กับแนวทางแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินที่ถูกธนาคารแห่งประเทศไทยแทรกแซง ซึ่งประกอบด้วยธนาคารพาณิชย์ 6 แห่ง และบริษัทเงินทุนอีก 12 แห่ง โดยมีจุดประสงค์หลักที่จะขายสถาบันการเงินส่วนใหญ่คืนให้แก่ภาคเอกชน เพื่อลดบทบาทของรัฐบาลในการประกอบธุรกิจสถาบันการเงิน และเนื่องจากการ แก้ไขปัญหาสถาบันการเงินที่ถูกแทรกแซงส่วนหนึ่งได้อาศัยธนาคารกรุงไทยฯ เป็นเครื่องมือสำคัญ จึงเห็นควรให้มีการปรับปรุงโครงสร้างการบริหาร ธนาคารกรุงไทยฯ ด้วยโดยมีรายละเอียดและความคืบหน้าของการดำเนินการดังต่อไปนี้

2.2.1 ธนาคารกรุงเทพ พาณิชยกรรม จำกัด (มหาชน)

เนื่องจากธนาคารกรุงเทพ พาณิชยกรรมฯ มีสินเชื่อด้อยคุณภาพในสัดส่วนที่สูงมากตั้งแต่ช่วงกลางปี 2542 จนฐานะการดำเนินงานของธนาคารไม่อยู่ใน วิสัยที่จะประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ได้อย่างมั่นคง จึงเห็นควรให้โอนทรัพย์สินส่วนที่ดี เงินฝาก และหนี้สินของธนาคารกรุงเทพ พาณิชยกรรมฯ ไปยัง ธนาคารกรุงไทยฯ และให้แปลงสถานะธนาคารกรุงกรุงเทพ พาณิชยกรรมฯ เป็นบริษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน (Asset Management Company-AMC) เพื่อบริหารสินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่เหลืออยู่

ธนาคารกรุงกรุงเทพ พาณิชยกรรมฯ และธนาคารกรุงไทยฯ ได้ดำเนินการโอนทรัพย์สินส่วนที่ดี (7,679.8 ล้านบาท) และเงินฝาก (24,260.0 ล้านบาท) ของธนาคารกรุงกรุงเทพ พาณิชยกรรมฯ ไปยังธนาคารกรุงไทยฯ เรียบร้อยแล้วตั้งแต่เดือนธันวาคม 2541 และได้จัดตั้งบริษัทบริหารหลักทรัพย์ กรุงเทพ พาณิชยกรรมฯ (กบส.) ขึ้น เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2542 โดยมีทุนจดทะเบียน 54,700 ล้านบาท และได้รับโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ ประมาณ 154,670 ล้านบาทจากธนาคารกรุงกรุงเทพ พาณิชยกรรมฯ เรียบร้อยแล้วเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2542 เมื่อธนาคารกรุงกรุงเทพ พาณิชยกรรมฯ ดำเนินการโอนหลักประกันหลักทรัพย์ให้ กบส. เรียบร้อยแล้ว จะคืนในอนุญาโตประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์ให้แก่กระทรวงการคลังภายในวันที่ 31 สิงหาคม 2542

2.2.2 ธนาคารแหลมทอง จำกัด (มหาชน)

เนื่องจากธนาคารรัตนสิน จำกัด (มหาชน) ไม่มีเครือข่ายสาขารองรับการบริหารงานเพียงพอ จึงเห็นควรให้ควมรวมกิจการธนาคารแหลมทองฯ กับธนาคารรัตนสินฯ แล้วให้เพิ่มทุนแก่ธนาคารรัตนสินฯ ก่อนที่จะดำเนินการขายให้ผู้สนใจร่วมลงทุนต่อไป

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการควมรวมกิจการธนาคารแหลมทองฯ และธนาคารรัตนสินฯ เข้าด้วยกันเรียบร้อยแล้วตั้งแต่วันที่ 16 พฤศจิกายน 2541 โดยรวม ทรัพย์สิน หนี้สิน เงินฝาก พนักงาน ระบบสาขา ระบบคอมพิวเตอร์ ฐานข้อมูล และอื่นๆ เข้าด้วยกัน และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ได้เพิ่มทุนให้ธนาคารรัตนสินฯ แล้ว จำนวน 15,065 ล้านบาท เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2541

ภายหลังการควมรวมกิจการ ธนาคารรัตนสินฯ ได้จ้างที่ปรึกษาทางการเงิน เพื่อดำเนินการขายกิจการ ธนาคารรัตนสินฯ ให้แก่ผู้สนใจร่วมลงทุน และในวันที่ 16 มีนาคม 2542 คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบแนวทางการขาย และแนวทางการชดเชยลูกหนี้โดยคุณภาพให้แก่ธนาคารรัตนสินฯ และได้เปิดประมูลธนาคาร รัตนสินฯ รอบแรกระหว่างวันที่ 25 มีนาคม ถึง 4 พฤษภาคม 2542

คณะกรรมการเพื่อพิจารณาคัดเลือกผู้ร่วมลงทุนในธนาคารรัตนสินฯ ซึ่งมีผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นประธาน ได้คัดเลือกผู้ร่วมลงทุนที่มีศักยภาพ รองแรกให้เข้าทำการตรวจสอบและประเมินมูลค่าสินทรัพย์อย่างละเอียด (Due diligence) เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2542 และให้ยื่นข้อเสนอซื้อรอบสุดท้าย แล้วเมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2542 ในขณะนี้คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกผู้ร่วมลงทุนฯ กำลังเจรจากับผู้ที่ได้ยื่นข้อเสนอซื้อรอบสุดท้าย และคาดว่าจะคัดเลือกผู้ชนะการประมูลได้ภายในสิ้นเดือนสิงหาคม 2542

2.2.3 ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) และธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)

เนื่องจากธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) และธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) มีเครือข่ายสาขาและฐานเงินฝากที่กว้างขวาง ซึ่งจะเป็นที่สนใจของผู้ลงทุนเอกชน จึงเห็นควรให้เพิ่มทุนธนาคารศรีนครฯ และธนาคารนครหลวงไทย แล้วขายให้แก่ผู้ร่วมลงทุนที่สนใจ ซึ่งกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ได้เพิ่มทุนให้ ธนาคารศรีนครฯ แล้วจำนวน 39,190 ล้านบาทเมื่อวันที่ 29 กันยายน 2541 และเพิ่มทุนให้ธนาคารนครหลวงไทยฯ แล้วจำนวน 31,400 ล้านบาท เมื่อ วันที่ 15 กันยายน 2541

ในการดำเนินการขายนั้น ธนาคารทั้งสองแห่งได้จ้างที่ปรึกษาทางการเงินตั้งแต่วันที่ 13 มกราคม 2542 และหลังจากคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบใน แนวทางการขาย และแนวทางการชดเชยลูกหนี้โดยคุณภาพให้แก่ธนาคารทั้งสองแห่ง เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2542 แล้ว จึงได้เปิดประมูลธนาคารทั้งสองแห่ง รอบแรก ระหว่างวันที่ 12 พฤษภาคม ถึง 14 มิถุนายน 2542

คณะกรรมการเพื่อพิจารณาคัดเลือกผู้ร่วมลงทุนในธนาคารนครหลวงไทยฯ และธนาคารศรีนครฯ ซึ่งมีผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นประธาน ได้คัดเลือกผู้ลงทุนที่มีศักยภาพรอบแรกแล้ว เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2542 เพื่อให้เข้าตรวจสอบและประเมินมูลค่าสินทรัพย์ของธนาคารทั้งสองแห่งอย่างละเอียด ก่อนที่จะยื่นข้อเสนอซื้อรอบสุดท้ายภายในวันที่ 4 ตุลาคม 2542 ทั้งนี้ คาดว่าจะปิดการเจรจาและให้ความเห็นชอบผู้ชนะการประมูลธนาคารทั้งสองแห่งได้ใน เดือนพฤศจิกายน 2542

2.2.4 ธนาคารมหานคร จำกัด (มหาชน)

เนื่องจากฐานเงินฝากของธนาคารมหานครฯ ได้ลดลงมากตั้งแต่ช่วงกลางปี 2541 ธนาคารมหานครฯ จึงอาจจะไม่เป็นที่ต้องการของผู้ลงทุนเอกชน ใดๆก็ดี ธนาคารมหานครฯ มีสาขาส่วนใหญ่อยู่ในกรุงเทพฯ ซึ่งจะช่วยลดเครือข่ายสาขาของธนาคารกรุงไทยฯ ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในต่างจังหวัด ธนาคารกรุงไทยฯ จึงตกลงรับโอนทรัพย์สิน เงินฝาก และหนี้สินทั้งหมด รวมทั้งพนักงานและระบบสาขาของธนาคารมหานครฯ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการรวมกิจการธนาคารมหานครฯ เข้ากับธนาคารกรุงไทยฯ แล้วโดยธนาคารกรุงไทยฯ ได้รับโอนทรัพย์สิน(284,532 ล้านบาท) เงินฝาก (96,692 ล้านบาท) และหนี้สินทั้งหมด (187,840 ล้านบาท) เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2541 และได้รับโอนพนักงานธนาคารฯ จากทั้งสำนักงานใหญ่ และสาขาทั้งหมด 101 สาขา รวม 3,468 คนมาเป็นพนักงานธนาคารกรุงไทยฯ เชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์เครือข่ายระหว่าง สองธนาคาร และปรับระบบงานของธนาคารมหานครฯ เข้าสู่ระบบของธนาคารกรุงไทยฯ เรียบร้อยแล้วตั้งแต่วันที่ 8 มีนาคม 2542

2.2.5 ธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุนที่ถูกธนาคารแห่งประเทศไทยแทรกแซง 12 แห่ง

เพื่อให้บริษัทเงินทุนที่ถูกแทรกแซง และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) สามารถแข่งขันกับธนาคารพาณิชย์อื่นได้ จึงเห็นควรให้ ควมรวมกิจการบริษัทเงินทุนที่ถูกแทรกแซงทั้ง 12 แห่ง เข้ากับ บงล.กรุงไทยธนกิจฯ และธนาคารสหธนาคารฯ ในลักษณะเดียวกับการควมกิจการของ ธนาคารแหลม

ทองฯ กับธนาคารธนสินฯ โดยให้มีสถานะเป็นธนาคารพาณิชย์ใหม่ภายใต้การบริหารของผู้บริหาร บงล.กรุงไทย ธนกิจฯ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการจัดตั้งธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) โดยแปรสภาพมาจากธนาคารสหธนาคารฯ เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2541 และได้รวมกิจการของบริษัทเงินทุนที่ถูกแทรกแซงทั้ง 12 แห่ง และ บงล. กรุงไทยธนกิจฯ เข้ากับธนาคารไทยธนาคารฯ เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2542 โดยธนาคาร ไทยธนาคารฯ ได้รับโอนพนักงานมาทั้งสิ้น 2,899 คน

เพื่อให้ธนาคารไทยธนาคารฯ มีเงินกองทุนเพียงพอต่อสินทรัพย์ที่รับโอนมาทั้งหมด 157,578 ล้านบาท กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ จึงได้เพิ่มทุนให้ธนาคารไทยธนาคารฯ จำนวน 37,068 ล้านบาทเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2542 และธนาคารกรุงไทยฯ ได้เพิ่มทุนจำนวน 8,500 ล้านบาทให้แก่ บงล.กรุงไทยธนกิจฯ แล้วด้วยเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2542

2.2.6 การปรับปรุงโครงสร้างการบริหารธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

เนื่องจากการโอนกิจการของธนาคารมหานครฯ ทั้งหมด และการโอนสินทรัพย์ดี หนี้สิน และเงินฝากของธนาคารกรุงไทยฯ พาณิชย์การฯ ไปยังธนาคาร กรุงไทยฯ ส่งผลให้ธนาคารกรุงไทยฯ มีขนาดใหญ่ขึ้นมาก และมีผลกระทบต่อโครงสร้างการบริหารงานของธนาคาร ธนาคารกรุงไทยฯ จึงได้ดำเนินการ ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารและปรับโครงสร้างองค์กรมาอย่างต่อเนื่องไปพร้อมๆ กับการรับโอนกิจการและทรัพย์สินจากธนาคาร ทั้งสองแห่ง

ในช่วงระยะเวลาประมาณหนึ่งปีที่ผ่านมา ธนาคารกรุงไทยฯ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการธนาคารใหม่ โดยกรรมการทั้งหมดมาจากภาคเอกชน นอกจากกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร และกรรมการผู้จัดการใหม่ จัดตั้งคณะกรรมการสินเชื่อ (Credit Committee) และคณะกรรมการ ตรวจสอบ (Audit Committee) ปรับระบบงานออกเป็น 7 สายหลัก และจัดตั้งฝ่ายบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ (Asset Management Department) เพื่อ บริหารลูกหนี้ด้วยคุณภาพของธนาคาร และในขณะนี้กำลังดำเนินการจัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน (AMC) เพื่อบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของ ธนาคารอีกทางหนึ่งด้วย

ทั้งนี้ เพื่อให้ธนาคารกรุงไทยฯ มีเงินกองทุนเพียงพอรองรับสินทรัพย์ที่รับโอนมาจากทั้งธนาคารมหานครฯ และธนาคารกรุงไทยฯ พาณิชย์การฯ และรองรับการ แก้ปัญหาหนี้ด้วยคุณภาพของธนาคารเอง กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ จึงได้เพิ่มทุนให้ธนาคารกรุงไทยฯ จำนวน 77,000 ล้านบาท เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2541 และกำลังอยู่ระหว่างการดำเนินการเพิ่มทุนอีก 108,000 ล้านบาท ซึ่งคาดว่าจะเพิ่มทุนได้เสร็จสิ้นภายในเดือนสิงหาคม 2542

โดยสรุป การดำเนินการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินที่ถูกธนาคารแห่งประเทศไทยแทรกแซง ตามแนวทางข้างต้นนั้น มีความคืบหน้าไปมาก แม้ว่าจะล่าช้ากว่ากำหนด การเดิมอยู่บ้าง ทั้งนี้เพราะเป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน หนี้สิน และบุคคลากรจำนวนมาก ซึ่งต้องมีการดำเนินการตามขั้นตอนทางบัญชี และกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบ ในส่วนของการดำเนินการขายสถาบันการเงินนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ กำหนดขั้นตอน และวิธีการดำเนินงานอย่างละเอียด และเปิดโอกาส ให้นักลงทุนที่สนใจมีเวลาตรวจสอบสถาบันการเงินเหล่านี้เพียงพอ เพื่อให้ทางการได้รับผลตอบแทนสูงสุด และให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างโปร่งใส จึงทำให้ล่าช้าจาก กำหนดการเดิมบ้าง เช่นเดียวกัน

3. ผลของการดำเนินการตามมาตรการ 14 สิงหาคม 2541 ต่อระบบสถาบันการเงินไทยในปัจจุบัน

ภายหลังจากการออกมาตรการ 14 สิงหาคม 2541 ผู้ฝากเงินและนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศมีความมั่นใจต่อระบบการเงินไทยเพิ่มสูงขึ้นมาก โคร่ง การช่วยเพิ่มเงินกองทุนของรัฐบาลได้ช่วยลดความเสี่ยงที่ระบบสถาบันการเงินไทยจะล้มลง ผู้ฝากเงินและนักลงทุนกลับมามีความมั่นใจในอนาคตของระบบ สถาบันการเงินไทยอีกครั้งหนึ่ง ส่งผลให้ผู้ฝากเงินหยุดเคลื่อนย้ายเงินฝากระหว่างสถาบันการเงิน และสถาบันการเงินเอกชนส่วนใหญ่สามารถเพิ่มทุนได้จาก ตลาดด้วยตนเอง โดยไม่ต้องขอรับความช่วยเหลือจากรัฐบาล โดยสถาบันการเงิน

เอกชนได้เพิ่มทุนไปแล้ว 250,771 ล้านบาท ตั้งแต่วันที่ 14 สิงหาคม 2541 จนถึงสิ้นเดือนกรกฎาคม 2542 (ตารางที่ 2) และกำลังอยู่ระหว่างการเพิ่มทุนอีกประมาณ 67,995 ล้านบาท ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการเสร็จภายในระยะเวลา 1-2 เดือนข้างหน้า และถ้านับรวมถึงสถาบันการเงินที่รัฐบาลเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ด้วยแล้ว สถาบันการเงินไทยทั้งระบบ ได้เพิ่มทุนถึง 504,614 ล้านบาท ในอีก 1-2 เดือนข้างหน้า รวมเป็นเงินทุนที่เพิ่มไปแล้วและกำลังอยู่ในระหว่างการเพิ่มทุนตั้งแต่ 14 สิงหาคม 2541 เป็น ต้นมาถึง 685,522 ล้านบาท

นอกจากจะดูความมั่นใจต่อระบบสถาบันการเงินไทยได้จากความสำเร็จในการเพิ่มทุนแล้ว ยังจะสามารถดูได้จากดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งได้ตกลงถึงจุดต่ำสุดในเดือนสิงหาคม 2541 และได้ปรับตัวเพิ่มขึ้นกว่า 3 เท่าในช่วงหนึ่งปีที่ผ่านมา (แผนภาพที่ 1) ในขณะนี้ มูลค่าหลักทรัพย์ของหมวดธนาคารพาณิชย์ และหมวดเงินทุนและหลักทรัพย์มีสัดส่วนสูงกว่าร้อยละ 30 ของมูลค่าหลักทรัพย์ทั้งตลาด ดังนี้ ถ้านักลงทุนไม่มีความมั่นใจในระบบสถาบันการเงิน และคิดว่าราคาหลักทรัพย์กลุ่มนี้จะยังคงลดลงอย่างต่อเนื่องแล้ว คงจะเป็นการยากที่ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ของทั้งตลาด จะสามารถปรับตัวขึ้นได้ในช่วงครึ่งปีแรกของปีนี้

ความสามารถในการเพิ่มทุนของสถาบันการเงินไทยตลอดช่วงหนึ่งปีที่ผ่านมา นั้น ทำให้สถาบันการเงินมีเงินกองทุนเพียงพอต่อการแก้ไขปัญหาหนี้ด้วยคุณภาพ โดยธนาคารพาณิชย์เอกชนไทยได้ตั้งสำรองเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2542 ไว้กว่าร้อยละ 70 ของเกณฑ์การตั้งสำรองเต็มจำนวน ณ สิ้นปี 2543 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 40 สำหรับสิ้นเดือนมิถุนายน 2542 ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด² เงินกองทุน ของสถาบันการเงินที่เพิ่มขึ้นนี้ ยังได้ช่วยให้สถาบันการเงินสามารถรับความเสียหายจากการประนอมหนี้ได้เพิ่มขึ้นด้วย ส่งผลให้มีการประนอมหนี้ของธนาคารพาณิชย์เอกชน สำเร็จเพิ่มขึ้นมากในช่วงที่ผ่านมา (แผนภาพที่ 2) และเมื่อสถาบันการเงินสามารถประนอมหนี้ได้สำเร็จเพิ่มขึ้นความ จำเป็นที่จะต้องตั้งสำรองเผื่อหนี้สงสัยจะสูญก็จะลดลงตามลำดับ

เงินกองทุนที่เพิ่มขึ้นของสถาบันการเงินยังมีผลสำคัญช่วยให้สถาบันการเงินกลับมาทำหน้าที่ได้อีกครั้งหนึ่ง ให้สามารถปล่อยสินเชื่อแก่ลูกหนี้ที่ดี เพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ ดังจะเห็นได้ชัดจากการแข่งขันให้สินเชื่อที่อยู่อาศัย การให้สินเชื่อการค้าเพิ่มขึ้นซึ่งส่งผลให้ทั้งการนำเข้าและส่งออกเพิ่มขึ้น อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ช่วงไตรมาสที่ 2 ของปีนี้ นอกจากนี้ ยอดการอนุมัติสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยก็ได้เพิ่มขึ้นมาเป็นลำดับ (แผนภาพที่ 3)³

แม้ว่ามาตรการ 14 สิงหาคม 2541 จะช่วยให้ระบบสถาบันการเงินไทยไม่ล้มลง และสามารถเพิ่มทุนได้ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ก็ตาม แต่ระบบสถาบันการเงินไทยก็ยังมีปัญหาซึ่งรัฐบาลจะดำเนินการแก้ไขต่อ โดยเฉพาปัญหานี้ด้วยคุณภาพซึ่งยังคงอยู่ในอัตราสูง โดยกระทรวงการคลังจะร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งให้เกิดการประนอมหนี้มากขึ้นโดยเร็ว เพื่อให้ลูกหนี้ด้วยคุณภาพกลับมาเป็นลูกหนี้ที่มีคุณภาพครั้งหนึ่ง

² ธนาคารพาณิชย์ของรัฐที่อยู่ระหว่างการดำเนินการขายนั้น ไม่จำเป็นต้องตั้งสำรองครบเต็มจำนวน เนื่องจาก รัฐบาล จะทยอยชดเชยความเสียหายให้ภายหลังจากที่ได้ขายให้แก่นักลงทุนใหม่แล้ว

³ ข้อมูลสินเชื่อคงค้างของธนาคารพาณิชย์ที่ลดลงถึงร้อยละ 7.7 ในเดือนมิถุนายน 2542 (เมื่อคิดในอัตราปีต่อปีนั้น) เป็นข้อมูลที่รวมการปล่อยสินเชื่อของกิจการวิเทศธนกิจ (BIBF) ซึ่งลดลงเนื่องจากค่าเงินบาทที่แข็งขึ้น นอกจากนี้ ยังเป็นผลมาจากความสามารถในการ ออกตราสารหนี้ในประเทศโดยตรงของภาคธุรกิจ โดยไม่ต้องใช้สินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ ซึ่งรวมกันถึงประมาณ 35,000 ล้านบาท ในช่วงครึ่งปีแรกของ ปี 2542 เมื่อเทียบกับเพียง 8,600 ล้านบาทตลอดปี 2541

